

MIDDELGROTE GEMEENTEN

Aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw Liesbeth Spies,
Ministerie van BZK,
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Zeist, 15 mei 2012

Onderwerp: Wgr

Excellentie,

U bent een internetconsultatie gestart over het concept wetsvoorstel wijziging Wet
Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr). Naar aanleiding hiervan sturen wij onderstaande
reactie.

Het Platform Middelgrote Gemeenten (PMG) is een netwerkorganisatie van 28
middelgrote gemeenten¹. Onze leden participeren in enkele honderden
gemeenschappelijke regelingen en kennen als geen ander de sterktes en zwaktes van de
huidige Wgr. Vanuit deze praktijkervaring en deskundigheid denken wij graag mee over
verbetering van de Wgr.

Het PMG is positief over de doelstellingen die het Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties nastreeft met de voorgestelde wetswijziging. Wij zijn in het bijzonder
enthousiast over de introductie van de nieuwe samenwerkingsvorm met
rechtspersoonlijkheid en de versterking van de invloed van gemeenteraden op de
begroting en rekening van gemeenschappelijke regelingen. Wel is het PMG van mening
dat de invoering van een bestuursvorm met rechtspersoonlijkheid niet moet worden
beperkt tot PIOFACH-taken. Daarnaast vragen wij aandacht voor dualisering in de
verhouding van het openbaar lichaam.

Introductie samenwerkingsvorm met rechtspersoonlijkheid

(Middelgrote) gemeenten hebben een sterke behoefte aan de introductie van een
"lichtere" samenwerkingsvorm met rechtspersoonlijkheid. Het optuigen van "zware"
bestuurlijke structuren moet uitsluitend worden beperkt tot die gemeenschappelijke
regelingen waarbij dit wenselijk is.

¹ Barneveld - Coevorden - De Bilt - Den Helder - De Ronde Venen - Doetinchem - Goes - Harderwijk -
Heerenveen - Heerhugowaard - Hof van Twente - Hoogeveen - Kampen - Kerkrade - Nieuwegein -
Noordoostpolder - Oldambt - Papendrecht - Pijnacker-Nootdorp - Ridderkerk - Soest - Stichtse Vecht -
Utrechtse Heuvelrug - Veldhoven - Veisen - Waalwijk - Winterswijk - Zeist

Het PMG onderschrijft de visie van de regering dat de aard van de overgedragen bevoegdheid bepalend moet zijn voor de vraag of een samenwerkingsverband zou moeten bestaan uit meerdere organen dan wel een ongeleed bestuursorgaan. Als in een gemeenschappelijke regeling de bevoegdheid om algemeen verbindende voorschriften vast te stellen of belastingen te heffen wordt overgedragen dan is er vanuit het oogpunt van legitimiteit (in beginsel) een noodzaak dat alle raden vertegenwoordigd zijn in het algemeen bestuur. Om te zorgen voor een effectief en goed functionerend bestuur is naast het algemeen bestuur een dagelijks bestuur noodzakelijk.

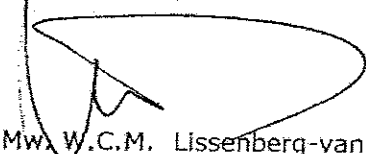
Een gemeenschappelijk orgaan is bij uitstek geschikt om bedrijfsvoering- of uitvoeringstaken te verrichten. Een gemeenschappelijk orgaan heeft op dit moment echter geen rechtspersoonlijkheid. De introductie van een gemeenschappelijk orgaan met rechtspersoonlijkheid maakt het mogelijk op een praktische manier op basis van de WGR bedrijfsvoeringstaken gezamenlijk te organiseren. Deze nieuwe samenwerkingsvorm zorgt ervoor dat een gemeenschappelijk orgaan op eigen titel deel kan nemen aan het maatschappelijk verkeer zonder dat hiervoor een geleed bestuur moet worden opgetuigd. Door de aard van de overgedragen bevoegdheid, namelijk PIOFACH-taken, is de legitimiteit niet in het geding.

Het PMG is van mening dat er meer taken zijn waar gemeenten op basis van de Wgr kunnen samenwerken zonder dat een geleed bestuur gewenst is. Een geleed bestuur is alleen gewenst als de legitimiteit moet worden gewaarborgd. Volgens het PMG is de legitimiteit alleen in het geding bij gemeenschappelijke regelingen waarbij bevoegdheden van de gemeenteraad worden overgedragen. Door gemeenten de mogelijkheid te geven om voor college- en burgemeestersregelingen een gemeenschappelijk orgaan met rechtspersoon in te stellen kunnen gemeenten ervoor kiezen ook samenwerking te realiseren op terreinen zoals juridische zaken, de uitvoering van belastingheffing of de gemeentereiniging, zonder een geleed bestuur in te stellen.

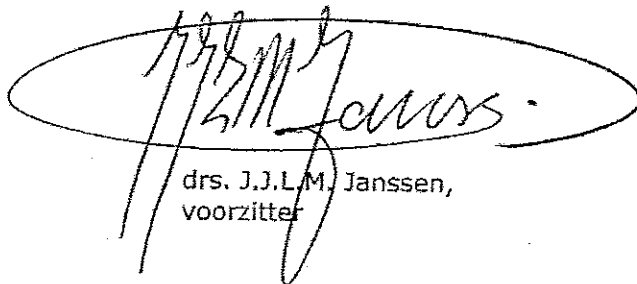
Dualisering

Samenwerkingsverbanden, zoals het openbaar lichaam, zijn een vorm van verlengd lokaal bestuur. Daarom pleit het PMG ervoor dualisering ook in de verhouding van het openbaar lichaam door te voeren. Openbare lichamen houden zich primair bezig met de uitoefening van bestuurlijke bevoegdheden respectievelijk de uitvoering van bestuurlijke taken. Aansluitend bij de rolverdeling tussen college en gemeenteraad is het daarom logisch dat leden van het algemeen en dagelijks bestuur uitsluitend bestaan uit burgemeesters, wethouders en externe deskundigen, niet zijnde raadsleden. De gemeenteraad heeft een controlerende en kaderstellende rol. Door deze rollen te scheiden wordt voorkomen dat raadsleden controle op zichzelf moeten uitoefenen bij een lidmaatschap van een algemeen of dagelijks bestuur van een openbaar lichaam. Bijkomend voordeel is dat de vaak toch al zwaar belaste raadsleden worden ontlast.

Hoogachtend,

Mw. W.C.M. Lissenberg-van Dam,
secretaris

drs. J.J.L.M. Janssen,
voorzitter